

Sygnatura akt II 1 C 39/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 kwietnia 2020 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi- Widzewa w Łodzi II Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Anna Brackowska

po rozpoznaniu w dniu 8 kwietnia 2020 roku w Łodzi

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa A. T.

przeciwko U. Niestandaryzowanemu Sekurytyzacyjnemu Funduszowi Inwestycyjnemu Zamkniętemu z siedzibą w W.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

1. oddała powództwo;
2. nie obciąża powoda A. T. obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania na rzecz pozwanego U. Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W..

Sygnatura akt II 1 C 39/19

UZASADNIENIE

W pozwie z 6 maja 2019 roku (prezentata Sądu), skierowanym przeciwko U. Niestandaryzowanemu Sekurytyzacyjnemu Funduszowi Inwestycyjnemu Zamkniętemu z siedzibą w W., powód A. T. wniósł o pozbawienie w całości wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym wydanego przez Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, II Wydział Cywilny w sprawie II Nc 1488/11 w dniu 16 grudnia 2011 roku. W pozwie zwarty był również wniosek o zabezpieczenie powództwa poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Widzewa w Łodzi M. G. w sprawie Km 2347/19. Jako podstawę faktyczną swojego roszczenia wskazał na fakt spłaty należności na rzecz wierzyciela w toku poprzednio prowadzonego na podstawie spornego tytułu wykonawczego postępowania egzekucyjnego oraz fakt przedawnienia roszczeń objętych tytułem wykonawczym. Podniósł również, że obecnie dochodzenie od niego należności objętych tytułem wykonawczym jest sprzeczne z art. 5 k.c. z uwagi na jego podeszły wiek i trudną sytuację materialną (pozew k. 3-7, pismo procesowe k. 31).

Postanowieniem z dnia 3 czerwca 2019 roku tutejszy Sąd Rejonowy zabezpieczył powództwo złożone w przedmiotowej sprawie w ten sposób, że zawiesił postępowanie egzekucyjne prowadzone przeciwko powodowi przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Widzewa w Łodzi M. G. w sprawie Km 2347/19 do czasu prawomocnego rozpoznania przedmiotowej sprawy (postanowienie k. 33).

Postanowieniem z dnia 7 sierpnia 2019 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi zwolnił powoda od kosztów sądowych w postaci opłaty od pozwu w kwocie 988 zł – w całości (postanowienie k. 43).

W odpowiedzi na pozew z dnia 9 września 2019 roku, pozwany - reprezentowany przez pełnomocnika profesjonalnego w osobie radcy prawnego, wniósł o oddalenie powództwa w całości jako niezasadnego. Podniósł, że od dnia wydania spornego tytułu wykonawczego kilkakrotnie przerywał bieg terminu przedawnienia, na które powołał się powód. Pełnomocnik pozwanego wskazał również, że na fakt spłaty należności na rzecz wierzyciela powód nie

przedłożył żadnego dowodu. Finalnie pozwany wniósł również o zasądzenie na jego rzecz od powoda zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych (odpowiedź na pozew k. 51-52, pełnomocnictwo k. 53).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 16 grudnia 2011 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, II Wydział Cywilny wydał w sprawie II Nc 1488/11 nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym, w którym nakazał pozwanym M. T. i A. T., aby zapłacili solidarnie na rzecz Banku (...) Spółka Akcyjna w W. kwotę 19.758,32 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 1 września 2008 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 271,38 zł z tytułu kosztów procesu. Nakaz zapłaty stał się prawomocny od dnia 26 stycznia 2012 roku. Tytuł egzekucyjny został opatrzony klauzulą wykonalności w dniu 13 lutego 2012 roku (tytuł wykonawczy w załączonych aktach Km 2347/19 k. 7; nakaz zapłaty k. 98, zarządzenie k. 102 - w załączonych aktach II Nc 1488/11).

W dniu 15 czerwca 2012 roku wierzyciel – Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. - złożył wniosek egzekucyjny dotyczący obowiązku M. i A. T. stwierdzonego nakazem zapłaty wydanym w sprawie II Nc 1488/11 z dnia 16 grudnia 2011 roku do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Widzewa w Łodzi A. K.. Postępowanie to zawisło i toczyło się za sygnaturą akt Km 1278/12. W jego toku doszło do wyegzekwowania do dłużników i przekazania na rzecz wierzyciela następujących kwot: w dniu 13 września 2012 roku - 114,28 zł oraz w dniu 30 listopada 2012 roku - 123,65 zł, które to kwoty zostały zaksięgowane na poczet kosztów procesu. W związku ze zbiegiem egzekucji do wynagrodzenia za pracę M. T., na mocy postanowienia komornika sądowego A. K. z dnia 18 marca 2013 roku akta sprawy egzekucyjnej zostały przekazane do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Widzewa w Łodzi A. P. (wniosek egzekucyjny k. 1, karta rozliczeniowa, postanowienie k. 30 w załączonych aktach Km 5254/13, uprzednio Km 1278/12; zaświadczenie o dokonanych wpłatach k. 91 akta sprawy).

W Kancelarii Komornika Sądowego A. P. postępowanie egzekucyjne prowadzone na podstawie w/w tytułu wykonawczego – w tym przeciwko powodowi A. T. - zawisło (jako kontynuacja postępowania w sprawie Km 1278/12) za sygnaturą akt Km 5254/12. W jego toku doszło do wyegzekwowania i przekazania na rzecz wierzyciela łącznej kwoty 4.759,55 zł. Na kwotę tę złożyły się: kwota 33,45 zł zaksięgowana na koszty procesu, kwota 260,66 zł zaksięgowana na poczet kosztów poprzedniej egzekucji oraz kwota 4.465,44 zł z tytułu odsetek ustawowych od należności głównej. Postępowanie egzekucyjne w przedmiotowej sprawie zostało umorzony na wniosek wierzyciela postanowieniem z dnia 25 stycznia 2017 roku (karta rozliczeniowa, postanowienie z dnia 25 stycznia 2017 roku k. 168 - w załączonych aktach Km 5254/12, pismo komornika sądowego K. S. - k. 88-89).

Postanowieniem z dnia 20 marca 2019 roku wydanym w sprawie II 1 Co 1272/19 Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, II Wydział Cywilny – Sekcja Egzekucyjna nadał spornemu tytułowi wykonawczemu klauzulę wykonalności na rzecz U. Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W. – przeciwko A. T. (tytuł wykonawczy k. 7 w załączonych aktach Km 2347/19).

W dniu 23 kwietnia 2019 roku wierzyciel – (...) w W. - złożył wniosek egzekucyjny dotyczący obowiązku A. T. stwierdzonego powyżej opisanym tytułem wykonawczym do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Widzewa M. G.. Postępowanie to zawisło za sygnaturą akt Km 2347/19. We wniosku egzekucyjnym wierzyciel wniósł o wyegzekwowanie na jego rzecz od dłużnika następujących kwot: 9.954,48 zł tytułem należności głównej, 9.803,84 zł tytułem kapitału bezodsetkowego, 187 zł tytułem kosztu nadania klauzuli wykonalności, 13.973,08 zł tytułem odsetek wierzyciela pierwotnego, 2.231,84 zł tytułem odsetek za okres od dnia 26 stycznia 2016 roku do dnia 9 kwietnia 2019 roku oraz dalszych odsetek ustawowych za opóźnienie liczonych od dnia 10 kwietnia 2019 roku do dnia zapłaty. Postępowanie egzekucyjne w przedmiotowej sprawie pozostaje czynnym, choć jest ono zawieszony na mocy postanowienia tutejszego Sądu z dnia 3 czerwca 2019 roku – wydanym w trybie zabezpieczenia powództwa. W jego toku doszło do wyegzekwowania na rzecz wierzyciela od dłużnika w dniu 14 czerwca 2019 roku jedynie kwot: 187 zł zaksięgowanych na poczet kosztów nadania klauzuli wykonalności oraz 266,84 zł zaksięgowanych na poczet kosztów zastępstwa prawnego w egzekucji (wniosek egzekucyjny, karta rozliczeniowa, postanowienie z dnia 1 sierpnia 2016r. w załączonych aktach Km 50624/15).

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie powołanych powyżej dokumentów znajdujących się w sprawie oraz załączonych aktach postępowań egzekucyjnych i sądowych. Ustalając stan faktyczny w przedmiotowej sprawie Sąd pominął złożone przez powoda wraz z pozwem dowody wpłaty różnych kwot na rzecz Banku (...) S.A., gdyż pochodziły one sprzed dnia wydania spornego nakazu zapłaty – a mianowicie okresu czasu od stycznia 2008 roku do maja 2011 roku, albo stanowiły potwierdzenia wpłaty prowizji. Jako dotyczące okresu sprzed wydania spornego tytułu wykonawczego, dokumenty te nie mogły stanowić skutecznego zarzutu, na którym oparto powództwo opisane w treści art. 840 k.p.c.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Podstawę prawną wydania przez Sąd Rejonowy wyroku na posiedzeniu niejawnym stanowił art. 148¹ k.p.c.

Powództwo wniesione w przedmiotowej sprawie, a oparte na zarzucie przedawnienia roszczeń okazało się całkowicie niezasadne.

Jak stanowi bowiem art. 125 k.c., roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu przedawnia się z upływem lat sześciu, chociażby termin przedawnienia roszczeń tego rodzaju był krótszy. Jeżeli stwierdzone w ten sposób roszczenie obejmuje świadczenia okresowe, roszczenie o świadczenia okresowe należne w przyszłości ulega przedawnieniu trzyletniemu.

Zajście po wydaniu tytułu egzekucyjnego zdarzenia, na skutek którego zobowiązanie nie może być egzekwowane, to między innymi podniesienie zarzutu przedawnienia zasądzonych roszczeń i upływ czasu. W tym zakresie powód powołał się więc na uprawnioną przesłankę pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności, opisaną w art. 840 § 1 punkt 2 kodeksu postępowania cywilnego.

W tej sprawie wystąpił upływ znacznego okresu czasu od wydania orzeczenia. Pozwany wykazał jednak, iż przerywał jego bieg i to wielokrotnie. Przerwanie biegu terminu przedawnienia jest instytucją uregulowaną w art. 123 § 1 k.c. i art. 124 k.c. Bieg terminu przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. Po każdym przerwaniu bieg przedawnienia biegnie na nowo, jednak przedawnienie nie biegnie, dopóki postępowanie przed sądem lub innym organem nie zostanie zakończone. Skutek przerywania biegu terminu przedawnienia wystąpił w przedmiotowej sprawie kilkakrotnie, a to na skutek składania kolejnych wniosków o wszczęcie postępowań egzekucyjnych w sprawach Km 1278/12 – kontynuowane jako Km 5254/12 oraz Km 2347/19, a także na skutek złożenia przez pozwanego wniosku o nadanie klauzuli wykonalności w sprawie II 1 Co 1272/19.

W tej sprawie brak jest więc nie tylko co najmniej sześcioletniego okresu bezczynności wierzyciela, co mogłoby spowodować przedawnienie należności głównej oraz kosztów postępowania. Przedawnieniu nie uległa również żadna część odsetek ustawowych (opisanych w tytule wykonawczym), które stanowiąc należności okresowe należne w przyszłości – w rozumieniu art. 125 § 1 K.c., przedawniają się w terminie trzyletnim. Odsetkami takimi są odsetki należne po uprawomocnieniu się tytułu egzekucyjnego. Pomiędzy zakończeniem postępowania egzekucyjnego w sprawie Km 5254/12, a złożeniem wniosku w sprawie II 1 Co 1272/19 i kolejno – wszczęciem postępowania egzekucyjnego w sprawie Km 2347/19 - brak jest możliwości stwierdzenia upływu co najmniej 3-letniego okresu. Skutkować musiało to uznaniem powództwa złożonego przedmiotowej sprawie – w części w jakiej opierało się ono na zarzucie przedawnienia roszczeń - za niezasadne.

Za niezasadne Sąd uznał również powództwo złożone w przedmiotowej sprawie w zakresie w jakim dotyczyło ono wyegzekwowanych już kosztów postępowania w sprawie II Nc 1488/11 oraz wyegzekwowanej już części odsetek ustawowych od należności głównej. Powództwo o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności ma rację bytu tylko w sytuacji, gdy istnieje potencjalna możliwość jego przymusowej realizacji, a ta odpada w sytuacji wyegzekwowania przez komornika sądowego części (całości) roszczenia opisanego w tytule wykonawczym.

Sąd nie znalazł również podstawy do pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności – nawet w części - z uwagi na fakt spełnienia przez dłużnika (powoda) świadczenia wynikającego ze spornego tytułu wykonawczego przed wszczęciem postępowania egzekucyjnego w sprawie Km 2347/19, w tym w toku wcześniej prowadzonych na jego postawie postępowań egzekucyjnych. Jak bowiem wynika z analizy treści wniosku egzekucyjnego złożonego przez pozwanego w sprawie Km 2347/19, domaga się on w nim od powoda łącznej kwoty 35.963,24 zł (9.954,48 zł + 9.803,84 zł + 13.973,08 zł + 2.231,84 zł = 35.963,24 zł). Analiza treści tytułu wykonawczego i sposób jego sformułowania pozwoliła Sądowi Rejonowemu na przyjęcie, że na jego podstawie wierzyciel mógłby się domagać świadczenia w łącznej kwocie 37.562,94 zł, to jest kwoty 19.758,32 zł – tytułem należności głównej, 22.270,06 zł – tytułem odsetek ustawowych za okres od dnia 1 września 2008 roku do dnia 9 kwietnia 2019 roku. Kwotę odsetek należy jednak pomniejszyć o kwotę odsetek wyegzekwowanych uprzednio od dłużników na rzecz wierzyciela w toku postępowania egzekucyjnego Km 5254/12, to jest o kwotę 4.465,44 zł, co daje finalnie kwotę – 17.804,62 zł (22.270,06 zł – 4.465,44 zł = 17.804,62 zł).

Mając na uwadze fakt, że we wniosku egzekucyjnym stanowiącym podstawę wszczęcia egzekucji w sprawie Km 2347/19 wierzyciel nie domagał się od dłużnika żadnej kwoty ponad kwoty wynikające z tytułu wykonawczego oraz mając na uwadze fakt, że kwoty te niewątpliwie uwzględniają kwoty wyegzekwowane od dłużników w toku poprzednio prowadzonych z ich udziałem (na podstawie spornego tytułu wykonawczego) postępowaniach egzekucyjnych – również z uwagi na powyższe okoliczności powództwo podlegało oddaleniu jako niezasadne.

Sąd nie znalazł również podstaw do uwzględnienia powództwa jedynie w oparciu o treść art. 5 k.c. z uwagi na podeszły wiek powoda i jego trudną sytuację materialną.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto na podstawie art. 102 k.p.c. Sąd postanowił bowiem nie obciążać powoda obowiązkiem zwrotu na rzecz pozwanego poniesionych przez niego kosztów postępowania z uwagi na charakter sprawy, jego trudną sytuację materialną i stan zdrowia powoda. W przedmiotowym postępowaniu korzystał on ze zwolnienia od kosztów sądowych, choć jedynie w zakresie opłaty od pozwu. Powód utrzymuje się jedynie z emerytury w wysokości 1650 zł. Jej wysokość pozwala mu właściwie jedynie na pokrycie skromnych kosztów utrzymania i wyżywienia. Nie posiada innych dochodów, nie posiada oszczędności. Na leki wydaje on około 190 zł miesięcznie. Oczekuje na wszczęcie endoprotezy kolana, porusza się o kulach, a także leczy się neurologicznie. Ma orzeczony również umiarkowany stopień niepełnosprawności (orzeczenie k. 8, oświadczenie k. 68-69). Sytuacja materialna i zdrowotna powoda jest więc niezwykle trudna. Po drugie, podmiot występujący w sprawie jako pozwany jest profesjonalistą, trudniącym się zawodowo obrotem i dochodzeniem wierzytelności, na stałe korzystającym z fachowej obsługi prawnej. Po trzecie, powód był przekonany, choć błędnie, o słuszności swojego stanowiska wobec faktu, iż od chwili powstania tytułu wykonawczego minął już okres około 9 lat, a w toku poprzednich postępowań egzekucyjnych prowadzonych z jego udziałem doszło do częściowej spłaty roszczenia odsetkowego.

Z/ wyrok wraz z uzasadnieniem doręczyć powodowi - z pouczeniem o apelacji.